

PAZIŅOJUMS PRESEI

MINISTRI TIEK IEPAZĪSTINĀTI AR JAUNĀM KOPĪGU MILITĀRO SPĒJU VEIDOŠANAS IESPĒJĀM, LAI NOVĒRSTU SADRUMSTALOTĪBU EIROPAS AIZSARDZĪBAS JOMĀ

Briselē, 2020. gada 20. novembrī **Koordinētajā** ikgadējā pārskatā par aizsardzību (**CARD**), kas ir **pirmais pārskats par situāciju Eiropas aizsardzības jomā, ir apzinātas nozīmīgas perspektīvas Eiropas sadarbībai aizsardzības jomā, paredzot 55 jaunas iespējas valstīm kopīgi attīstīt aizsardzības spējas. Tajā ir ieteiktas sešas nākamās paaudzes augstas ietekmes spējas kā kopīgu Eiropas attīstības centienu prioritārās jomas. Pārskatā arī konstatēts, ka Eiropas aizsardzības spēju kopainu raksturo augsts sadrumstalotības līmenis un nepietiekami ieguldījumi sadarbībā.**

Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA) šodien iepazīstināja EAA aizsardzības ministrus ar pirmo **CARD** ziņojumu, kas pēdējo 12 mēnešu laikā izstrādāts ciešā sadarbībā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un ES Militāro štābu (ESMŠ).

Aģentūras vadītājs, Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisijas priekšsēdētājas vietnieks **Josep Borrell** teica: *“Pirmo reizi mūsu rīcībā ir unikāls pārskats par visu 26 EAA dalībvalstu nacionālās aizsardzības plānošanas un spēju attīstības centieniem. Tas ir padziļināta ES līmeņa dialoga ar valstu aizsardzības plānotājiem rezultāts. Tas parāda dalībvalstīm jomas, kurās ir liels potenciāls Eiropas sadarbībai aizsardzības jomā, ar ko var nodrošināt dalībvalstu spēkiem modernu aprīkojumu un uzlabot to sadarbību, tostarp KDAP misijās un operācijās.”*

KOPĪGA GATAVOŠANĀS NĀKOTNEI

Pamatojoties uz dalībvalstu plāniem un dialogiem ar valstu aizsardzības plānotājiem, ziņojumā ir apzinātas reālas iespējas daudznacionālai sadarbībai un noteiktas 55 konkrētas iespējas visās militārajās jomās: sauszeme (17), gaiss (14), jūra (12), kibertelpa (3), kosmoss (4) un kopīgi stratēģiskie instrumenti [*Joint&Enabler*] (5). Ziņojumā secināts, ka daudzas no tām var būtiski ietekmēt Eiropas spēju kopainu, sniegt operatīvus ieguvumus un palielināt ES stratēģisko autonomiju. Ziņojumā ir ieteiktas arī 56 saistītas papildu sadarbības iespējas pētniecības un tehnoloģiju izstrādes jomā. Dalībvalstis šodien EAA ministru valdes sanāksmē apstiprināja **CARD** cikla ieteikumus.

Ziņojumā ir minētas sešas nākamās paaudzes spējas kā prioritārās jomas, kurās dalībvalstīm jākoncentrē spēju pilnveidošanas centieni, jo tām ir liels potenciāls uzlabot ES un dalībvalstu operatīvos rezultātus īstermiņā un vidējā termiņā, vienlaikus nodrošinot rūpniecisko zinātību. Tiek uzskatīts, ka šīm jomām piemīt liels potenciāls veicināt sadarbību, pamatojoties uz dalībvalstu pašu apsvērumiem, un tās ļautu valstīm plaši iesaistīties sistēmu un apakšsistēmu līmenī. Sešas prioritārās jomas ir šādas.

Smagie kaujas tanki: **CARD** ir ieteikts ilgtermiņā kopīgi izstrādāt un iegādāties nākamās paaudzes smagos kaujas tankus (nodot ekspluatācijā 21. gadsimta 30. gadu vidū) un īstermiņā kopīgi modernizēt un uzlabot esošās spējas. Ja, uzlabojot esošos vai ieviešot jaunus tankus, dalībvalstis sadarbotos, līdz

PAZIŅOJUMS PRESEI

21. gadsimta 30. gadu vidum būtu iespējams panākt 30 % samazinājumu attiecībā uz tiem un variantiem. Vienpadsmit valstis izrādīja interesi par turpmāku sadarbību.

Eiropas patruļu klases kuģi: *CARD* ir ieteikts nākamajos desmit gados aizstāt piekrastes un atkrastes patruļkuģus un izstrādāt ES mēroga pieeju modulārām jūras spēku platformām. Tika atrastas sadarbības iespējas attiecībā uz kopīgiem standarta iepirkumiem, kopīgu loģistiku līdzīgu kuģu gadījumā un kopīgām turpmākajām funkcionālajām prasībām. Septiņas dalībvalstis izrādīja interesi par sadarbību.

Karavīru sistēmas: *CARD* ir ieteikts modernizēt karavīru sistēmas, īstermiņā kopīgi iepērkot esošās sistēmas, tostarp saskaņot prasības, izveidot lietotāju grupu kopīgai virtuālai apmācībai un militārajām mācībām, izmantojot kopīgus IT rīkus. Ilgtermiņā ir ieteikts līdz 21. gadsimta 20. gadu vidum izstrādāt kopīgu arhitektūru visām apakšsistēmām, izmantojot visprogresīvāko tehnoloģiju. Desmit valstis izrādīja interesi par turpmāku sadarbību.

UAS apkarošanas / piekļuves ierobežošanas un teritorijas bloķēšanas spējas: *CARD* ir ieteikts attīstīt Eiropas spējas bezpilota gaisa kuģu sistēmu (*UAS*) apkarošanai, lai uzlabotu spēku aizsardzību, kā arī palīdzēt izveidot piekļuves ierobežošanas un teritorijas bloķēšanas spēju (*A2/AD*) Eiropas standartu. *CARD* secināts, ka Eiropas pieejas *A2/AD* spēju attīstīšanai neapšaubāmi atrodas krustcelēs, t. i., Eiropas spēku spējas šajā jomā vai nu tiks sadarbīgi attīstītas, vai arī netiks attīstītas.

Aizsardzība kosmosā: *CARD* ir ieteikts izstrādāt Eiropas pieeju aizsardzībai kosmosā, lai uzlabotu piekļuvi kosmosa pakalpojumiem un kosmosa resursu aizsardzību. Ciešāka sadarbība šajā jaunajā operatīvajā jomā veicinātu aizsardzības ministriju lielāku iesaistīšanos un militāro prasību atzišanu plašākās kosmosa programmās, ko īsteno ES līmenī.

Pastiprināta militārā mobilitāte: *CARD* ir ieteikts visām dalībvalstīm līdz 21. gadsimta 20. gadu vidum aktīvāk piedalīties militārās mobilitātes, jo īpaši gaisa un jūras pārvadājumu un loģistikas atbalsta, programmās un palielināt saistīto IT sistēmu un procesu noturību hibrīdkara apstākļos.

EIROPAS AIZSARDZĪBAS SPĒJU KOPAINA

Ziņojumā konstatēts, ka Eiropas aizsardzības spēju kopainu raksturo sadrumstalotība un nesaskaņotība un ka aizsardzības sadarbības izdevumi krietni atpaliek no saskaņotajiem kolektīvajiem kritērijiem. Tas ietver militāro spēju attīstību, pētniecības un tehnoloģiju izstrādes centienus, atbalstu aizsardzības rūpniecībai un operatīvos aspektus. Ziņojumā secināts, ka būs vajadzīgi ilgstoši centieni aizsardzības izdevumu, plānošanas un sadarbības jomā, lai novērstu lielos izdevumus par sadrumstalotību un gūtu labumu no sinerģijas un uzlabotas militārās sadarbības spējas. *CARD* analizē turklāt konstatēts, ka:

- militārā aprīkojuma veidu lielā daudzveidība un atšķirīgie modernizācijas un sadarbības spējas līmeņi veicina Eiropas aizsardzības spēju kopainas sadrumstalotību un saskaņotības trūkumu. Tas negatīvi ietekmē dalībvalstu spēku spēju efektīvi sadarboties;

PAZIŅOJUMS PRESEI

- apņēmība piedalīties KDAP misijās un operācijās ir ļoti zema, un starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības attiecībā uz iesaistes satvariem un vispārējiem operatīvajiem centieniem;
- *CARD* noteiktās sadarbības jomas ievērojami palīdzētu risināt dalībvalstu deklarētās nacionālās prioritārās vajadzības, jo to plānošana un intereses būtu saskanīgas. Laika gaitā tas radītu ievērojamas operatīvas priekšrocības, jo īpaši situācijās, kad dalībvalstis kopīgi izvietoj un izmanto spēkus.

SADARBĪBAS TURPINĀŠANA

CARD varētu rosināt jaunus sadarbības projektus, ko dalībvalstis pēc vēlēšanās varētu īstenot dažādos formātos, piemēram, *PESCO* ietvaros, EAA vai citos divpusējos vai daudznacionālos satvaros. Pilns ziņojuma teksts un tā konstatējumi ir izplatīti dalībvalstīm.

PAZIŅOJUMS PRESEI

PIEZĪMES REDAKTORIEM

- 1) [Paziņojums presei ir pieejams 23 ES valodās.](#)
- 2) [Faktu lapa ar papildu informāciju par *CARD* ieteiktajām sešām prioritārajām jomām.](#)
- 3) [CARD ziņojums un tā kopsavilkums ir pieejams šeit:](#)
- 4) [Kā *CARD* darbojas videopaskaidrotājs.](#)
- 5) [Tīmekļa ziņas par EAA valdi.](#)
- 6) 26 EAA un *CARD* iesaistītās dalībvalstis ir visas 27 ES dalībvalstis, izņemot Dāniju.
- 7) Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA), centrs Eiropas sadarbībai aizsardzības jomā:
 - i. EAA, ko izveidoja 2004. gadā, lai atbalstītu un veicinātu sadarbību aizsardzības jomā Eiropā, ir kļuvusi par struktūru, kurā valstis, kas vēlas attīstīt savas aizsardzības spējas, var to darīt, savā starpā sadarbojoties;
 - ii. EAA kompetence un darbība aptver visu sadarbības spektru: no prasību saskaņošanas līdz operatīvo spēju nodrošināšanai, no pētniecības, tehnoloģiju izstrādes un inovācijas līdz tehnoloģiju demonstrācijas projektu izstrādei, no apmācības un militārajām mācībām līdz KDAP operāciju atbalstam;
 - iii. EAA arī cieši sadarbojas ar Eiropas aizsardzības rūpniecību, lai uzlabotu Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi un palīdzētu padarīt šo nozari spēcīgāku un konkurētspējīgāku;
 - iv. aģentūras nozīme un ietekme pastāvīgi pieaug, jo īpaši līdz ar ES globālās stratēģijas (2016. g.) īstenošanu, kuras rezultātā dalībvalstis 2017. gadā pastiprināja aģentūras misiju.
- 8) Lai uzzinātu vairāk, sekojiet #EUdefence sociālajos plašsaziņas līdzekļos un apmeklējiet mūsu tīmekļa vietni www.eda.europa.eu.

EAA KONTAKTI PRESEI

Elisabeth SCHOEFFMANN

Mediju un komunikācijas nodaļas
vadītāja
Tālr.: +32 470 87 01 65

Paul QUINN

mediju un komunikācijas speciālists
Tālr.: +32 2 504 28 24